

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

Tot el material inservible, com és ferro, metalls, draps, paper, etc., passarà a recollir-ho les Brigades de Recuperació

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 18 — Telèfon n.º 255

ANY III — Mataró divendres 4 novembre 1938 — NUM. 709

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4.00 PESSETES MES

ESTAMPES

En la pal·lidesa de la mitja nit

A tots els recons de la geografia i en tots els països del món troben els ulls assedegats de la nostra ànima minúcies i magnituds de paisatges que contenen en la meravellosa diversitat de colors i perspectives o bé en la modesta i miserable aridesa del rostoll i els escardots de la infinita plana —perduda allà al lluny del lluny sense el fre consolador de les onades muntanyenques— totes les sabors del gaudi sensualíssim; gotes talment caigudes una a una en el vas insalvable de l'esperit.

Ací mateix, en el mateix cor de l'Extremadura adusta, tan diversa d'aquella Catalunya anyorada, he trobat sense cercar ho i moltes voltes, potser rabejant me en la pròpia sequedat de la seva fesomia pedregosa, motius de divina plaixer.

Una caminada tranquil·la a plena nit per la isoïada carretera plagada d'ombres; la fuetada roent del sol a l'hora caldosa de la migdiada; la contemplació enervant del planell atuit per la soïellada; la musical corrent de les algües guadianes emmarcades de pollancre; aquell vol d'algües, o el repòs perpetu gairebé sepulcral del llogaret dispersament aegut a la ventent humida i ombrosa del serrat amb crestes de pollastre, m'han portat la sensació de la presència de sensacions novelles, o, si més no, han tingut la virtut d'endinsar me en els camins estimats del petit gran món dels records, pa beneït del qual s'alimenta la meua ànima.

I així, en aquestes terres de la rànica Espanya, repel·lent la pols que pugna per entaforar-se als narius o esgrogueir-me el rostre o alpar me ebans d'hora, m'he pogut transportar —des d'ací et falg la prometença de tornar a peïjar les teves pedres, o Rupiit— a les fesomies més arravatada de la múltiple fesomia de la Pàtria: Cristall movedís del mar d'abril, curuculles gòtiques montserratines, font de Sant Marçal, gupes de l'adorada bèstia pirenenca, fanal de la cantonada del meu carrer...

Amb Maragall, també jo puc dir que a l'hora tràgica que viu Espanya, bevent al raig de la font—font de sang, font de llàgrimes—, he assabonit els secrets de la terra misteriosa.

Misteriosa i encantada.

Ja no som tan catalans com érem a la Brigada. La guerra és dura, la guerra és salvatge, la guerra necessita afaitar-se contínuament de vides per subsistir. No, ja no som tan catalans. D'aquells que ens reunim, ara fa un any, en les obliques hores capvesprals a les xavoles terolenques, ben pocs en restem...

Catalunya, a quin preu tan fabulós i digne estàs comprant la teua llibertat!

Ara el front fa dies que roman tranquil. Els enemics a penes mouen brega. Si es bellugessin, trobarien la confesta tallant i dura de les nostres armes.

Però, ara, el front fa dies que roman tranquil.

Molts vespres, quan el cel ens descobreix la seva nocturna verola d'estrelles, una dotzena d'amics, catalans del Principat i de València, ens apleguem sota les parets d'agradosa acollença d'una casa extremenya.

S'ha obert el cenacle.

La guerra ens ha reunit i parlem de guerra. De la guerra que des d'un principi la portem guanyada. És la reunió dels optimistes, dels supervivents.

Serà pel que serà, sempre les converses s'inicien a l'entorn de la llit.

nica lluita. S'inicien així, més prompte està tothom d'acord... Ha sonat l'hora de l'hora de Catalunya. I en el silenci clar obscur de la llàntia que parpalleja, avui com ahir, com sempre, tornem a Maragall, a Verdagner, a Alcover, a Macià, a Guerau, el de la muntanya d'ametistes... Fins que tot d'una una veu ressona i dotze boques entonen les cançons eternes de la Pàtria eterna.

En la pal·lidesa de la mitja nit, a l'ombra del cloquer paròdia de romànic d'una església diminuta que ens priva de la carícia de romanisme d'estampa de calendari de la lluna plena, damunt les pedres gastades de la plaça del poble—en el mateix cor de la ferrosa Extremadura—, ha ratllat el son dels que hores ha que dormen la primera estrofa de l'«Emigrant», ofrena sagrada a la perpetuïtat del nostre ésser...

I. CASES I BUSQUETS

Front d'Extremadura. 17 d'octubre del 1938.

Salutació al Front Popular i a la població civil de Mataró

CAMARADES!

Obeint al Govern d'Unió Nacional, deixem la noble terra espanyola. Deixem el fusell, per a lluitar amb la paraula i la ploma. De la lluita armada contra els invasors d'Espanya passarem a la lluita en el camp polític.

Vinguérem a Espanya en moments difícils. Madrid estava greument amenaçat. El davallament d'heroisme dels braus milicians no era suficient per a deturar l'allau de ferro i foc dels moros, italians i alemanys. Els internacionals hem donat confiança al poble espanyol; amb la nostra disciplina i organització militar hem servit de exemple al poble espanyol, el qual ha comprès que només un exèrcit disciplinat, amb quadros militars capaços, amb comanament únic es podia vèncer al feixisme. Espanya pot estar orgullosa del seu Exèrcit Popular. Els soldats espanyols són avui capaços, aguerrits, i amb els magnífics quadros que poseeix, el jove Exèrcit Popular té una potencialitat bèl·lica de primer ordre. A les nostres brigades hem forjat quadros capaços de camarades espanyols i sabran (n'estem segurs) conduir a la victòria les nostres heroiques brigades.

Marxem satisfets d'haver complert el nostre deure de solidaritat, el nostre deure d'antifeixistes i ens n'anem segurs que vosaltres sabreu complir amb el que us heu imposat.

Les magnífiques festes que ens heu ofert són la prova que el poble espanyol veu en nosaltres homes que han vist les llibertats d'un poble en perill i han acudit a ajudar vos. Són la prova palpable que veieu en nosaltres germans, que només l'afany de complir el seu deure d'antifeixistes els ha portat a Espanya.

Gràcies, camarades espanyols. Gràcies pel vostre afecte i apreï, gràcies per la vostra generositat, gràcies per la vostra estima.

Totes aquestes festes, totes aquestes manifestacions de simpatia i entusiasme són per a nosaltres la millor recompensa que podem esperar. Coneixem el coratge, la tenacitat, l'esperit de sacrifici del poble espanyol i català; avui coneixem el seu bon cor, els seus sentiments nobles, la seva bondat.

Mal oblidarem els indomables llui-

La nostra lluita a l'estranger

Comuniquen de París que el Comitè Internacional de coordinació i afirmació per a l'ajut a l'Espanya republicana, comunica:

«La Comissió Internacional de proveïment de les poblacions civils espanyoles, en la seva reunió del 14 d'octubre, ha comprat trenta vagons de farina—que seran tramesos immediatament a l'Espanya republicana—gràcies als fons lliurats per la Federació dels ferroviaris de França, les Joventuts de l'Argentina, i els Comitès d'ajut noruec, suís i holandès. Al mateix temps, més de 100 tones de café, bacallà, porc, sucre i sabó, llana i 1.500.000 cigarretes han estat tramesos a Espanya gràcies als fons dels Comitès d'ajuda d'Australia i Argentina, de la Jornada de sacrifici de la joventut francesa, del Comitè franco espanyol i dels sindicats de Luxemburg, per a donar als nostres heroics amics d'Espanya una manifestació de la solidaritat de tots els pobles.

La Comissió de proveïment de les poblacions civils té l'encàrrec d'estudiar, al mateix temps, les necessitats d'Espanya i les possibilitats de satis-

fer les segons la producció i fabricació en cada país.

La Comissió dirigeix una crida a tots els homes de cor del món sencer perquè surtin camí d'Espanya expedicions regulars i importants de queviures destinades a les dones i als nens, als quals un estricte deure d'humanitat ens obliga a salvar de la fam.»

A París, grans cartells i crides publicats per la Premsa demanen al poble francès que participi en la gran jornada de solidaritat cap a l'Espanya republicana del proper diumenge.

Nombroses dones han publicat també una crida; entre elles figuren la senyora Juliot Curie; l'ex-subsecretària Brunschvicg, i Mme. Lacorre; la professora de la Soborna, Ramon; les representants d'Associacions catòliques i d'assistència als nens, i la senyora Margarita Emile Zola, presidenta de les dones radical socialistes.

Ahir matí es reuní a París el «Bureau» del Partit Comunista, i ha fet pública la seva més enèrgica protesta contra tot acte de sotmissió per part de França a les exigències hitlerianes. Protesta aiximateix contra tota possible cessió de colònies franceses i contra la limitació de mitjans de defensa que Hitler i Mussolini voldrien imposar a França.

Finalment ha acordat prosseguir la campanya més enèrgica per a aconseguir la retirada de les tropes italo-alemanyes que combaten a Espanya.

—COMPRARIA vinya o camp en terreny pla que no sigui més lluny de 10 minuts de la Ciutat.

Raó: C. Catalunya n.º 40.

podem estar segurs que nosaltres lluitarem sense por i sense descans fins que assolim que se us donguin els drets que us pertanyen, fins que haureu assolit la victòria final.

Salut, camarades, confieu en nosaltres. Nosaltres sabem que la vostra unitat és la millor garantia de la victòria i forjarem la unitat als nostres països perquè només la unió de tots els antifeixistes pot salvar les llibertats amenaçades d'Espanya, només la unió de tots els pobles podrà salvar la pau del món.

El Comissari Polític,
VITI ALCIDE

Mataró, 3 de novembre del 1938

LA
Farmàcia i Centre d'Específics

ENRICH

F. LAYRET (St. Josep), 30

per evitar molèsties a la seva clientela fa avinent que el pròxim DIUMENGE restarà tancada tot el dia.

Preus econòmics - Telèfon 247 - Servei a domicili

El Cardenal Segura expulsat de l'Espanya de Franco

Informacions publicades a la premsa anglesa asseguren que el cardenal Segura, el famós cardenal Segura dels discursos abrandats al costat de Franco, de Queipo i altres individus de la mateixa categoria, amic íntim del borbó, enviat especial del Vaticà a l'Espanya franquista, suport dels generals traïdors i falangista honorari, ha estat expulsat del paradís cavernícola que té la seva seu a Burgos.

El fet, com a tal, té una certa importància. I en té més, encara, pels motius que l'han originat. Segura ha estat expulsat per haver manifestat el seu disgust i la seva protesta contra la persecució iniciada a l'Espanya anomenada «nacional» contra l'Església Catòlica, obeint indubtablement, les normes traçades de Berlín estant.

Davant d'aquest fet, realment significatiu, la justesa dels nostres 13 Punts, els 13 Punts del Govern d'Unió Nacional — vigents a l'Espanya republicana — adquireixen un valor eloqüent. Mentre el feixisme, absorbent, absolut, tirànic, va perdent els seus millors aliats, la República amb la seva política justa va enfortint davant del món la seva raó.

PANELLETS

Preparam aquests típics i alimentosos postres, facilitant el sucre l'interessat. — *Confiteria Batbosa*, de 10 a 12 matí

Informació local

CUPÓ DELS INVÀLIDS. — En el sorteig efectuat el dia 4, el premi de vint-i cinc pessetes ha correspost al número 320.

Els números premiats amb tres pessetes són: 020, 120, 220, 420, 520, 620, 720, 820, 920.

— En el diari d'ahir va aparèixer el número 040 premiat amb vint-i cinc pessetes, quan en realitat el número premiat era el 140.

—OXIGENANTE DE CARBONES, producte Científic Tècnic reconegut com el més formidable progrés de la termoquímica aplicada a la combustió. «Oxigenante de Carbones» estalvia quasi el 50 per cent de combustible. És aplicable a tota classe de carbons i llenyes (alzina, pi, plàtan, etc., etc.). Es ven a totes les Drogueries, Ultramarins i Ferreteries.

NOTA DE LA COMISSARIA DE ORDRE PÚBLIC. — Es posa a coneixement dels ciutadans de nacionalitat estrangera, domiciliats en aquesta Comarca i ciutat de Mataró l'obligació ineludible que tenen de personar-se en aquesta Comissaria (Secretaria) del 15 al 30 del corrent mes de 10 a 13 i de 15 a 18 hores, per a legalitzar la seva documentació.

En cas d'incompliment d'aquesta disposició incorreran en greu responsabilitat.

Mataró, 2 de novembre de 1938. — El Comissari cap, *F. Detrell*.

— Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

AJUNTAMENT DE MATARÓ Conselleria-Regidoria de Finances i Proveïments AVIS

Demà dissabte dia 5 dels corrents, als establiments de J. Vivó—M. Biada, 39—, i de J. Torrents, es repartirà **CARN DE VEDELLA** a tots els posseïdors de tarja a l'efecte, i corresponents de les lletres C a la O, inclusives.

Mataró, 2 de novembre del 1938. — El Conseller Regidor, *Josep Calvet*.

ALTRE

A partir de dilluns, dia 7 dels corrents, les Sucursals de la Indústria Fleguera, menys la Sucursal n.º 1, per a la venda del pa seguiran el següent horari: de les 10 del matí a les 2 de la tarda.

Dilluns i dimarts de la propera setmana, en les respectives Sucursals i prèvia la presentació de la tarja familiar de racionament, es canviaran les targetes per a l'adquisició del pa al preu de 0.50 ptes. per les que deuran regir durant els mesos de novembre i desembre. A tal efecte, durant aquests dos dies, es començarà a despatxar al públic a les 8 del matí. — Mataró, 4 de novembre del 1938. — El Conseller Regidor, *Josep Calvet*.

AJUNTAMENT DE MATARÓ Hospital Municipal

Servei públic de Banys

HORARI PER A LA TEMPORADA D'HIVERN

Dies feiners: de 8 a 10 matí
Dissabtes: de 8 matí a 7 tarda.
Diumenges: de 8 a 12 matí.

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:

a) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisi, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i institucions d'Estalvi de Catalunya han de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propiament, sigui complimentat l'aperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 16 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic
del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÈRCIT DE TERRA

FRONT DE L'EST. — Durant la passada nit les forces al servei de la invasió aconseguiren ocupar a la zona de l'Ebre la cota 276 que fou immediatament reconquistada pels soldats espanyols. Es capturaren presoners.

La lluita, que no ha cessat en tot el dia, continua intensíssima a l'hora de redactar aquest comunicat, al sud de Serra Cavalls, on l'enemic ha aconseguit, a costa de moltes baixes, rectificar la seva línia a avantguarda.

La nostra aviació aconseguí enlairar dos combats amb els aparells de la invasió, i aconseguí abatre dos bimotors «Dornier», dos «Messerschmidt» i un «Fiat». Un «Hinkel 111» abandonà la lluita seriosament avariada, i no es pogué apreciar si aconseguí arribar a la seva base.

Nosaltres vàrem perdre un caça, i el pilot resultà il·lès.

FRONT DEL CENTRE. — Al sector de Villaverde, les nostres forces feren explotar dues mines apoderant-se d'algunes posicions enemigues i capturaren finent, un alferes, un sergent, quatre caporals i catorze soldats.

L'artilleria enemiga feu anir 550 disparats contra el casc urbà de Madrid.

ALTRES FRONTS. — Sense notícies d'interès.

AVIACIÓ

La nit última i el matí d'avui els avions de la invasió bombardejaren diversos llocs de la zona costanera de Catalunya, on han causat víctimes.

Els aparells estrangers també agrediren Carcaixent, i ocasionaren la destrucció de dotze cases, tretze morts i tretze ferits entre la població civil.

A les 10.50 hores d'avui, cinc trimotors italians «Savoia 81», agrediren els barris marítims de València. Fins el moment s'ignora les víctimes i danys causats.

Notes de la Generalitat

El President de la Generalitat ha rebut de la Comissió Organitzadora de l'Homenatge als màrtirs de 1714 un donatiu de mig milió de pessetes, producció de la recaptació del dia Onze de Setembre.

Aquesta quantitat, per voluntat dels donants serà repartida en parts iguals als refugiats de les comarques catalanes i a l'adquisició de robes d'hivern per als soldats. — Fabra.

Donatiu

Els treballadors de la Cooperativa Obrera, editora dels diaris «El Día Gráfico» i «La Noche» ha fet un donatiu de 5.095 pessetes amb destí a les institucions d'Assistència Social. — Fabra.

Dos premis literaris

El notable pintor català Anglada ha instituit dos premis de 10.000 i 5.000 pessetes a les dues obres literàries que millor descriguin el paisatge de Catalunya. — Fabra.

Les visites del conseller d'Agricultura

El conseller d'Agricultura ha rebut les visites de comissions dels Sindicats Agrícoles de Sant Sadurn d'Anoia i Unió de Rabassaires de Gavà. — Fabra.

Notes de Governació

El Conseller de Governació senyor Sbert ha rebut entre altres visites el Cònsol de l'Argentina i el senyor Detrell, Comissari d'Ordre Públic de Mataró. — Fabra.

Estranger

La política anglesa

LONDRES. — En la darrera sessió de la Cambra del Comuns ha estat rebutjada la censura presentada pels laboristes al Govern per 355 vots contra 130. L'esmena del Govern ha estat aprovada amb les mans alçades. — Fabra.

Retirada dels bitllets txecs a la Bohèmia alemanya

BERLÍN. — S'ha ordenat que els bitllets txecs de 10, 20 i 50 corones hauran d'estar retirats de la circulació el 15 de novembre. Els bancs faran els canvis dels bitllets a raó de 12 penics per corona. — Fabra.

De retorn

VIENA. — Anit, a les deu, el comte Ciano sortí en direcció a Roma. — Fabra.

El repartiment de Txecoslovàquia

BUDAPEST. — Les tropes hongareses començaran immediatament la construcció d'un pont sobre el Danubi davant de Presburg. Per al dia sis està senyalat l'avanç de l'exèrcit hongarès per tota la línia del Danubi. — Fabra.

La justícia nazi

BERLÍN. — Pel delictes de serveis a una potència estrangera han estat condemnats a mort quatre alemanys. Altres tres han estat pel mateix motiu condemnats a cadena perpètua. — Fabra.

ANUNCIEU A

LLIBERTAT

Biblioteques Públiques

De la Societat IRIS (Melclor de Palau, 25): Oberta els dies feiners del dilluns al divendres, de 8 a 10 de la nit; dissabtes i dies festius de 6 a 8 del vespre.

De la Societat ATENEL (Melclor de Palau, 3): Horari: Dimarts i dijous, de dos quarts de 7 a 8 del vespre; dissabtes, de 4 a 7 tarda; diumenges, de 11 a 1 matí i de 4 a 7 tarda.

De la CAIXA D'ESTALVIS (Plaça de la Llibertat): Hores de lectura: Dies feiners, del dilluns al dissabte, de 10 a 1 del matí i de 4 a 6 de la tarda. Resta tancada els diumenges i festius.

De la SOCIETAT MODERNA FRATERNITAT (Ciutadans, 22 i Cuba, 47): Oberta de dilluns a divendres, de 8 a 10 del vespre, i els dissabtes de 4 a 6 de la tarda.

Jove de 15 anys

S'ofereix per meritori o mecanògraf.
Raó: LLIBERTAT.

Compraria cotxet

per a infant, en bon estat i a bon preu. Per ofertes a l'Administració de LLIBERTAT.

IMPREMTA MINERVA. — MATARÓ